
DICHTERBIJ

Wonen in de buurt

Marlieke de Jonge, stafmedewerker Empowerment GGz Groningen, lid Taskforce Handicap en Samenleving, burger van Groningen-stad, Oosterpoort in het bijzonder.

Het is zondagmiddag en ik probeer een congresfolder in elkaar te draaien. Dat vereist aandacht en concentratie. Nou dat kan ik wel vergeten met een decibel-breed popconcert in de achtertuin. Het is mooi weer, dus ik heb de deur lekker open. Het huis moet tenslotte ook ademen.

Ik probeer mijn gedachten bij elkaar te houden in de herrie en begint me te ergeren. Ik kan de deur natuurlijk wel dicht doen, maar daar heb ik geen zin in. Het is misschien wel het laatste zomerweekend.

Moet ik me dan in huis opsluiten vanwege buurtgeluidsoverlast? Verdorie! *Van wie is mijn buurt nou eigenlijk?*

Ja juist: van de *buurt* en dat ben ik niet alleen. Besef ik ineens waarom ik deze buurt gekozen heb.

Deze buurt leeft.

Deze buurt laat mij niet alleen zijn. Ze geeft me niet de ruimte om te isoleren.

Ook niet als ik daarvoor kies.

Samen leven is geven en nemen.

Vandaag iets meer geven dus.

Dat laat me voelen wat ik ervoor over heb om hier te mogen wonen. En dat voelt heel goed.

Dat betekent dat ik er toch bij ben gaan horen.

Mijn buurt is geen makkelijke buurt voor een geboren eenzame fietser.

Mijn buurt is sowieso *niet goed voor iedereen*.

Streng-gereformeerden bijvoorbeeld: je zondagsrust wordt gegarandeerd grof verstoord. Als het geen harde muziek is, dan een cirkelzaag of knetter-brommer.

Dit is een doe-het-zelf buurt. Daar moet je tegen kunnen. Honden- en kattenhaters zullen hier ook niet aarden. Je struikelt over viervoeters in alle soorten en maten.

Wie hecht aan rust en regelmaat gaat hier dood-ongelukkig worden. Tuintjes groeien ruim langs de muur, kinderen gebruiken de stoep als knikkerpotje, racecircuit, hutten-bouwplaats en ijsbaan (winter).

Zomers zitten de bovenburen met man, muis, pilsje en t.v. toestel op straat.

Belangrijke voetbalwedstrijden volgen we collectief - voetballiefhebber of niet.

Een woongemeenschap met zoveel diversiteit in leefstijlen geeft conflicten.

Vanzelfsprekend.

Huilbaby's, nachtfeestjes, studenten, knutselburen en oud-buurtbewoners: dat gaat niet altijd glad.

Bovendien is het een alcohol-buurt: café op elke hoek. Een spetterende ruzie hoort er dus bij. Maar altijd open en altijd rechtstreeks. Geen gestook, geen politie, geen knokploegen.

Dit is een doe-het-samen-zelf buurt, in alle opzichten. Zo zijn de spelregels en zo wordt het spel gespeeld. Wie dat niet kan moet er niet gaan wonen.

Zelf moet ik ook concessies doen om hier te blijven wonen. Conflicthantering 'Oosterpoort-stijl' is niet mijn sterkste kant. Ik laat veel te lang over me heen lopen. Maar ik leer het nog wel voor ik 80 ben.

En zolang blijf ik hier zeker wonen.

Lastiger is het dat mijn burens 'en masse' verslaafd zijn aan fakkie stoken. Open haard, vuurpot, barbecue, vuurwerk ... er hangt om de haverklap een brandlucht in mijn huis. En ik paniek daarvan.

Vooral de lucht van verschroeid vlees is verkeerd voorgeprogrammeerd in mijn geschiedenis.

Mijn hoofd neemt snel een verkeerde afslag.

Dat is in een dynamische buurt een voortdurend dreigende bron van misverstanden.

Aan de andere kant blijf je zo alert. Wegdobberen in een eigen werkelijkheid is in mijn leven een groter risico dan paniektoestanden.

Handicap-vriendelijk kun je deze buurt niet noemen. Het is een oude buurt, dus alles zit schots en scheef. In de winter wordt niet gestrooid en de buurt loopt schuin af richting Winschoterdiep. Dat is niet eenvoudig voor een burger op wielen. Meeglibberen en op tijd de bocht nemen. Zonder de auto's van je burens de attackeren.

Ik houd van oude buurten, dus ik doe mijn best. Dat moet ik per definitie, want *wonen is voor mij een kunst*.

Wonen vraagt een aantal vaardigheden die ik niet in huis heb. Effect van een carrière als wegwerpkind. Dan loopt het met veiligheid, hechten en zorgen niet zo.

Een deel is te leren, een deel is te ondervangen met passende woning en buurt en een deel blijft kunst en vliegwerk.

Geen stank, geen geluidsoverlast, geen ongedierte en zorgen dat huur en basislasten op tijd betaald worden, heb ik geleerd van gedwongen opnames en straatcircuit.

Dat zijn absolute voorwaarden.

Wonen doe je nooit alleen: zorg dat je burens zich geen zorgen maken. Verder woon ik alleen en laat niemand meer binnen.

Dan loop ik geen risico verkeerde 'vrienden' in huis te halen. Mijn huis is geheel geïsoleerd, zodat niemand ongerust kan worden van gilbuien, smijtwerk en andere dagelijkse en vooral nachtelijke spooktoestanden.

Huis, tuin tot en met dakterras is een afgesloten complex. Zodat ik me kan isoleren om korte psychotische perioden zonder overlast te overbruggen.

Kortom: over huis is nagedacht.

Zo ook over de buurt.

Ik woon in mijn buurt.

Deze buurt past mij: sociaal maar niet benauwend, chaotisch, dynamisch en direct veeleisend. Op mijn manier kan ik er best bijhoren. En daar heb ik wat voor over.

Dus ik ga maar weer eens kijken bij het popconcert in mijn achtertuin.

Blijkt een beachvolleybal-toestand te zijn midden op straat. Ja natuurlijk met barbecue. Wat je ziet is nooit zo erg als wat je in je hoofd haalt.

Wanneer het vergeten begint

Gerard Lohuis

Ze vindt het vreemd dat ze geen rekening heeft ontvangen van de reparatie van de koelkast. Ze heeft er nog zo om gevraagd en nu ligt er een aanmaning op tafel. Ze kan het niet verdragen dat het bedrijf waar ze al jaren als klant loopt, zich nu ineens niet meer aan de afspraak houdt. Ze is het toch zeker niet vergeten om te betalen of zou ze de rekening per ongeluk over het hoofd hebben gezien? Even later rommelt ze in de doos met oud papier en vindt daar de

geopende rekening. "Vreemd"denkt ze dat die brief geopend is want ze kan zich niet herinneren dat ze het onder ogen heeft gehad. Ze wordt kwaad op zichzelf en ergert zich aan deze gebeurtenis.

Ze houdt er niet van om haar verplichtingen niet na te komen en nu is dat toch het geval. Ze schaamt zich over haar boosheid op de reparateur want die kon er eigenlijk niets aan doen.

Dat is ook zo iets. Ze wordt de laatste tijd zo maar boos op Jan en alleman. Het is er uit voordat ze het zelf wil. Vooral haar man moet het ontgelden en achteraf heeft ze daar vaak spijt van. Zo gaat ze al jaren samen met haar man boodschappen halen en de laatste tijd vergeten ze van alles mee te nemen. Ze verwijt het haar man want die moet beter opletten. Hij laat haar ook altijd alles opknappen en zij moet het ook altijd alleen doen. Hij haalt zijn schouders op want zij heeft altijd de regie in handen gehad en hij ging mee om te helpen. Hij spreekt haar niet tegen want dan kan ze nog bozer worden en dat gaat dan weer de hele avond niet over. Hij weet inmiddels dat ze er 's avonds op terug komt, wanneer ze tot rust is gekomen. Dan wordt ze zo verdrietig en begrijpt ze niet hoe het komt dat ze weer iets vergeten is. En dat ze weer boos is geworden terwijl ze dat helemaal niet wil. En dan vraagt ze zachtjes of hij boos op haar is. Nee, vanaf nu zal ze een briefje maken en alles opschrijven waar ze aan moet denken. Dan kan ze het beter regelen want dat deed ze vroeger toch ook? Ze begint dan voor zich uit te staren en lijkt zich terug te trekken in haar gedachtewereld.

Eigenlijk is het met haar bril ook zo gegaan. Ze heeft nu vijf jaar een bril maar het heeft zeker 5 jaar geduurd voordat ze zich er een heeft aangeschaft. Ze had toch altijd kunnen lezen en een bril maakt zo oud. Bovendien moest je de ogen niet te veel verwennen want dan zouden ze sneller achteruit gaan. Lange tijd hield ze de krant dichtbij en haar man zag het met een meelevende glimlach aan. Hij had er wel eens iets van gezegd maar alleen al een opmerking die in de richting ging van een bril, was voor haar aanleiding om in verzet te gaan. Hij had het er maar bij gelaten. Totdat ze zich bij de aankoop van een jurk in de prijs vergist had en een acht voor een drie had aangezien. Wat een koopje leek, bleek bij de kassa duurkoop. En zoals het bij haar meer ging, wilde ze niet laten merken dat ze zich vergist had. Het was de druppel geweest en de volgende dag had ze stiekem een afspraak gemaakt bij de opticien. Bleek ze ruim min twee te hebben en de opticien had verbaasd gekeken toen hij hoorde dat ze al meer dan vijf jaar problemen had met haar ogen.

De geschiedenis herhaalt zich en mensen leren soms weinig van de eigen geschiedenis. Het zijn woorden van Pieter Vroon, een psycholoog die enkele jaren geleden is overleden. Ik moet er aan denken wanneer ik bij haar zit en zij mij vertelt dat er niet zo veel met haar aan de hand is. Haar man heeft gebeld en gevraagd of er eens iemand met zijn vrouw wil praten omdat hij zich zorgen maakt. Hij heeft tegen zijn vrouw gezegd dat hij hulp heeft gevraagd omdat zij de laatste tijd zo driftig is en de zelfbeheersing vaker verliest. Hij kan daar niet meer tegen en nu zit ik bij hen aan tafel. Zij probeert me vooral ervan te overtuigen dat het allemaal wel meevalt en dat het alleen zo lastig is alles te onthouden. Ik vertel haar dat ik ook regelmatig dingen vergeet en dat zelf lastig vindt. Ze kijkt oprecht geïnteresseerd en wil nu weten hoe ik daar mee omga. Ik zeg haar dat ik veel meer dan vroeger moet opschrijven omdat ik het anders niet meer kan onthouden. Ze lijkt opgelucht. "En jij bent nog maar vierenvertig. Toch?" Ze vertelt nu over de rekening van de koelkast en de vergeten boodschappen. Even later begint ze te vertellen over haar wereld van het vergeten. Ik vind het aandoenlijk en zie hoe haar man innemend tegen me glimlacht wanneer zij op de praatstoel zit. Hij ziet dat zijn vrouw, net als bij de bril, opgelucht is nu een geheim is opgebiecht. Nu kunnen ze het er in ieder geval samen over hebben hoe de strijd tegen het vergeten gevoerd moet worden.